

kultur

DET SKJER

Lurer du på hva som skjer i Tromsø i dag eller på en annen dato? Har du selv et arrangement du vil dele med andre? Sjekk ut våre nettsider detskjeritromso.no

Tips 776 40 600 • kultur@itromso.no • sms til 2399: IT TIPS <ditt tips>

Fikk sparken som museumsdirektør – nå er McGowan tilbake med stunt

– Det vi gjør nå er et tankeeksperiment for å få folk til å åpne øynene.

Tirsdag lanserte Jérémie McGowan, Nordting og den samiske museumsstiftelsen RiddoDuottarMuseat en samlet kampanje.

I en felles programerklæring opplyser de tre partene det er 50 år siden drømmen om et eget samisk kunstmuseum først startet, med etableringen av Sámiid Vuorká-Dávvirat i Karasjok. Det er samtidig fem år siden «museumsperformansen» There Is No / Sámi Dáiddamusea åpnet i Tromsø.

Derfor lanserer RiddoDuottarMuseat og Nordting et eksklusivt T-skjortetrykk med slagordet «Still No Sámi Dáiddamusea» («Fortsatt ikke noe samisk kunstmuseum»).

– Strategisk forstyrrelse av maktstrukturer

McGowan, som i en årrekke har vært en forkjemper for samisk kunst i norsk offentlighet, fikk i mars 2020 sparken som direktør ved Nordnorsk Kunstmuseum. Kontroverser, kritikk mot styret, masseoppsigelser og en opprivende arbeidsretts-sak fulgte.

I en e-post til iTromsø kommer samarbeidspartnerne med et stikk til både Nordnorsk Kunstmuseum og Nasjonalgalleriet, som i bildene har blitt drapert i fiktive bannere.

I e-posten skriver kunstaktivistene: «T-skjortekampanjen er et videre ledd i den banebrytende «museumsperformansen» There Is No / Sámi Dáiddamuseax. Som med det opprinnelige prosjektet, er kampanjen mer enn bare en sårt tiltrengt feiring av samisk kunst og duodji. Den er en strategisk forstyrrelse av de regjerende maktstrukturene i kultur- og museums Norge».

McGowan, Nordting og RiddoDuottarMuseat stiller følgende spørsmål:

- Hva er årsaken til at samisk kulturuttrykk var (er) ekskludert fra nasjonale are-

IKKE SAMISK?: Nordnorsk Kunstmuseum brukes i en ny kampanje for å fremme samisk kunst. Bildet er manipulert av kunstnerne.

naer og fortellinger?

- Hvorfor var (er) samisk kunst og duodji nesten fraværende i samlingene til landets kunstmuseer?
- Hvordan var (er) det mulig at ordet «samisk» ikke finnes i vedtektene til blant annet Nasjonalmuseet og Nordnorsk Kunstmuseum?
- Og hvordan forklarer vi at det fortsatt ikke finnes et samisk kunstmuseum?

Ønsker positivt fokus

Til iTromsø utdyper McGowan hvorfor de nå lanserer denne kampanjen for samisk kunst.

– Det har gått fem år har gått fem år siden prosjektet på Nordnorsk Kunstmuseum (som da var under McGowans ledelse, journ.anm.no), som skapte så mye positiv energi. Det er mange som har jobbet for et samisk kunstmuseum i 50 år, men etter lovnader fra flere regjeringer har ingenting skjedd. Ingen penger har blitt lagt på bordet. Derfor vil vi bruke

kunsten for å – nok en gang – sette et positivt fokus på saken, sier han.

– *I utgangspunktet kan vel dette fremstå som en hevnaksjon mot Nordnorsk Kunstmuseum – i alle fall fra din side?*

– Dette har ikke så mye med Nordnorsk Kunstmuseum å gjøre. Vi ønsker oss at flere museer tar ansvar for samisk kunst på samme måte som Nordnorsk Kunstmuseum gjorde da jeg var direktør der.

Håper folk bruker T-skjortene

McGowan og medspillerne har tidligere skrevet kronikker i Klassekampen og kulturmagasinet Subjekt, for å belyse situasjonen rundt samisk kunst ved landets museer.

At Nordnorsk Kunstmuseum og Nasjonalgalleriet brukes som eksempler på et generelt problem, ifølge McGowan.

– I fraværet av et samisk kunstmuseum har vi store statlige institusjoner nesten uten

EKS-DIREKTØR: Jérémie McGowan, her avbildet under rettssaken mot Nordnorsk Kunstmuseum.

FOTO: RONALD JOHANSEN

samisk kunst, og uten noe formelt engasjement for samisk kunst. Det vi gjør nå er et tankeeksperiment for å få folk til å åpne øynene.

– *Kan vi forvente oss flere «stunts» fremover, i denne kampanjen?*

– Vi har litt samarbeid på gang. Dette er starten, så ser vi hvordan saken utvikler seg. Jeg

KAMPANJE: RiddoDuottarMuseat og Nordting har lansert et eksklusivt T-skjortetrykk med slagordet «Still No Sámi Dáiddamusea» («Fortsatt ikke noe samisk kunstmuseum»).

drømmer om at mange bruker disse T-skjortene. Spesielt om de skal møte kulturministeren. Vi trenger at noen i sentrale myndigheter og Kulturdepartementet kommer på banen nå, sier McGowan.

HELGE SKOG
helge.skog@itromso.no